

București, Str. Nicolae Tonitza nr.8, Sector 3, Tel / Fax: 312 45 28; 312 37 11, e-mail: apador@dnt.ro

**ASOCIAȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR
OMULUI ÎN ROMÂNIA - COMITETUL HELSINKI**

Nr. 61/9 iunie 2004

Către,
GUVERNUL ROMÂNIEI
București, Piața Victoriei nr.1, sector 1

Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România - Comitetul Helsinki (APADOR-CH), cu sediul în București, str. Nicolae Tonitza nr.8, sector 3,

în baza articolelor 13 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică și 5 din Legea nr.29/1990 privind contenciosul administrativ, formulează prezenta

RECLAMAȚIE ADMINISTRATIVĂ

prin care vă solicită să luați toate măsurile necesare pentru repararea și restabilirea dreptului nostru, prevăzut de Legea nr. 52/2003 și încălcat de dv., de a fi consultați și de a participa efectiv la elaborarea proiectelor de acte normative, în speță, la elaborarea proiectului de Lege privind executarea pedepselor.

De asemenea, asociația, vă solicită, în conformitate cu art. 14 din Legea nr. 52/2003, sancționarea funcționarilor publici vinovați de încălcarea Legii nr. 52/2003, urmând să ne comunicați numele persoanelor și sancțiunile aplicate.

În situația în care nu veți dispune remediile necesare, ne vom adresa instanței de judecată.

MOTIVELE RECLAMAȚIEI ADMINISTRATIVE SUNT URMĂTOARELE:

La data de 7 mai 2004, pe site-ul Ministerului Justiției a fost publicat, potrivit art. 6 din Legea nr. 52/2003, un anunț referitor la elaborarea proiectului Legii privind executarea pedepselor, însoțit de textul acestui proiect.

In finalul anunțului din 7 mai 2004, s-a precizat că *"Observațiile și propunerile privind proiectul menționat pot fi transmise, în scris, în termen de 10 zile, pe adresa Ministerului Justiției..."*

De bună credință, APADOR-CH a examinat textul proiectului Legii privind executarea pedepselor și a formulat în scris numeroase observații și propuneri de îmbunătățire, în conformitate cu exigențele din reglementările internaționale în materia apărării drepturilor omului.

Aceste observații și propuneri s-au materializat într-un material scris de 7 file pe care APADOR-CH l-a predat Ministerului Justiției la data de 17 mai 2004, deci în termenul de 10 zile fixat de Ministerul Justiției prin anunțul din 7 mai 2004.

Materialul scris întocmit de APADOR-CH a fost înregistrat la Ministerul Justiției cu nr. 1293/S9 din 17 mai 2004.

Ulterior, APADOR-CH a constatat că degeaba a întocmit și transmis la Ministerul Justiției observațiile și propunerile sale. Aceasta deoarece Ministerul Justiției nu a mai așteptat nici măcar expirarea termenului de 10 zile pentru observații și propuneri pe care singur îl fixase și îl comunicase prin anunțul din 7 mai 2004 și a trimis la Guvern, în mai puțin de o săptămână de la publicare, proiectul Legii privind executarea pedepselor.

La data de 14 mai 2004, proiectul Legii privind executarea pedepselor se afla deja la Guvern, trimis de Ministerul Justiției cu încălcarea termenelor și procedurilor din Legea nr. 52/2003. La aceeași dată, 14 mai 2004, proiectul a fost adoptat în ședința de Guvern. Proiectul a fost trimis apoi de Guvern, prin adresa nr. E 179 din 18 mai 2004, la Senat, unde a fost înregistrat cu nr. L 368 din 19 mai 2004 .

Potrivit Legii nr. 52/2003, cetățenii și asociațiile au dreptul și chiar trebuie stimulați să participe efectiv *"în procesul de elaborare a proiectelor de acte normative"* (art. 1 al. 2 lit. b, art. 2 lit. b din Legea nr. 52/2003).

Faza *"elaborării de acte normative"* este o fază preliminară dezbaterii parlamentare a acestor proiecte și nu poate fi înlocuită sau confundată sau redusă la dezbaterile parlamentare a proiectelor. Legiuitorul a definit în art. 3 lit. c din Legea nr. 52/2003 noțiunea de *"elaborare de acte normative"* ca fiind; *"procedura de redactare a unui proiect de act normativ anterior supunerii spre adoptare"*.

Deci, ceea ce a urmărit legiuitorul prin adoptarea Legii nr. 52/2003 a fost tocmai ca dezbaterile publice a unui proiect de lege să nu înceapă abia în faza parlamentară, ci cu mult înaintea acesteia, respectiv chiar înainte de definitivarea proiectului ce va fi supus adoptării.

In acest sens, în art. 6 al. 2 din Legea nr. 52/2003 se prevede că anunțul și textul proiectului actului normativ vor fi publicate cu cel puțin 30 zile înainte de supunerea spre analiză, avizare și adoptare de către autoritățile publice.

Potrivit art. 6 al. 4 din Legea nr. 52/2003, în cadrul termenului de 30 zile, cât trebuie să dureze obligatoriu publicarea proiectului, trebuie fixat un termen de **minimum 10 zile** în care autoritatea care a publicat proiectul va primi **în scris** propuneri, sugestii sau opinii cu privire la proiectul de act normativ supus dezbaterii publice.

In speță, deoarece Ministerul Justiției a publicat anunțul și textul proiectului Legii privind executarea pedepselor la data de 7 mai 2004, termenul de 30 zile după care putea trimite Guvernului proiectul expira la 7 iunie 2004. Deci, **doar începând cu 8 iunie 2004 Ministerul Justiției putea trimite în mod legal Guvernului acest proiect.** După cum am arătat anterior, acest proiect era deja trimis la Guvern la data de 14 mai 2004, la numai o săptămână de la data publicării pe site-ul Ministerului Justiției.

Mai mult, Ministerul Justiției nu a respectat nici măcar termenul de 10 zile pe care îl stabilise, conform art. 6 al. 4 din Legea nr. 52/2003, pentru comunicarea în scris a observațiilor și propunerilor. Prin aceasta, Ministerul Justiției a încălcat și art. 6 al. 6 din Legea nr. 52/2003, potrivit căruia: *„Proiectul de act normativ se transmite spre analiză și avizare autorităților publice interesate numai după definitivare, pe baza observațiilor și propunerilor formulate potrivit alin. (4)”*.

Guvernul, ca „organ al administrației publice” (conform art. 110 al. 1 din Constituție), avea obligația de a verifica dacă proiectul de Lege privind executarea pedepselor pe care l-a primit de la Ministerul Justiției respecta condițiile prevăzute de Legea nr. 52/2003, privind transparența decizională în administrația publică. Legea nr. 52/2003 prevede obligația tuturor organelor administrației publice de a facilita și stimula participarea cetățenilor și asociațiilor la elaborarea proiectelor de acte normative.

Există și o obligație generală și nediferențiată care rezultă atât din Constituție, cât și din Legea de organizare și funcționare (Legea nr. 90/2001), ca Guvernul să acționeze numai cu respectarea legii (inclusiv a Legii nr. 52/2003), să nu încalce nici o lege și să nu permită să-și producă efectul nici o încălcare a vreunei legi.

In speță, primind proiectul Legii privind executarea pedepselor, Guvernul trebuia să verifice dacă termenele și procedurile prevăzute de Legea nr. 52/2003 pentru sesizarea sa au fost sau nu respectate și, observând vădita lor încălcare, trebuia să restituie proiectul Ministerului Justiției, cu obligarea acestuia de a reface procedurile cu respectarea strictă a Legii nr. 52/2003. Guvernul avea pe deplin această competență deoarece, potrivit Constituției (art. 115 al. 1) și Legii de organizare și funcționare, Guvernul are în subordine ministerele.

Graba nejustificată și vădit nelegală cu care au acționat atât Ministerul Justiției, cât și Guvernul României, de a „arunca” proiectul de lege la Parlament, are consecința evidentă de a împiedica realizarea scopului Legii nr. 52/2003, mai precis de a elimina participarea publicului la faza elaborării proiectului actului normativ.

Dacă era suficientă dezbateră parlamentară a unui proiect de act normativ, atunci Legea nr. 52/2003 nu ar fi fost adoptată, întrucât, repetăm, ea reglementează o **fază prealabilă** dezbaterii parlamentare, respectiv faza elaborării proiectului actului normativ ce urmează apoi să fie dezbătut în Guvern și în Parlament.

Dar, atâta vreme cât Legea nr. 52/2003 a fost adoptată, ea trebuie și respectată, iar Ministerul Justiției și Guvernul ar trebui să fie printre primele exemple oferite opiniei publice de ceea ce înseamnă respectarea unei legi. În speță, Ministerul Justiției și Guvernul sunt exemple semnificative doar a ceea ce înseamnă încălcarea flagrantă a legii.

De asemenea, conduita celor două autorități, pentru care respectarea întocmai a unei legi înseamnă o complicație inutilă, nu face decât să confirme disprețul și aroganța cu care acestea îi tratează, în mod constat, pe cetățeni, individual sau în diversele forme asociative.

APADOR-CH nu a alocat un segment important de timp și resurse în acest caz și nu a redactat în scris cele 7 pagini de observații și propuneri doar pentru a-și exercisa spiritul critic într-un spațiu abstract, al „artei pentru artă”, ci pentru a participa efectiv, într-un prezumat stat de drept, la exercitarea unui drept concret ce i-a fost conferit de Legea nr. 52/2003 și care i-a fost încălcat în mod vădit de cele două autorități.

În consecință, vă solicităm să luați toate măsurile necesare pentru a repara și restabili dreptul nostru, prevăzut de Legea nr. 52/2003 și încălcat de dv., de a fi consultați și de a participa efectiv la elaborarea proiectelor de acte normative, în speță, la elaborarea proiectului de Lege privind executarea pedepselor.

Pentru aceasta, considerăm că este necesar, **cel puțin**, să luați măsuri pentru ca procedura prevăzută de Legea nr. 52/2003 referitoare la proiectul Legii privind executarea pedepselor să fie refăcută cu stricta respectare a acestei legi.

De asemenea, solicităm, în conformitate cu art. 14 din Legea nr. 52/2003, sancționarea funcționarilor publici vinovați de încălcarea Legii nr. 52/2003, urmând să ne comunicați numele persoanelor și sancțiunile aplicate.

În situația în care nu veți dispune măsurile de remediere necesare, ne vom adresa instanței de judecată.

9 iunie 2004

Consiliul de conducere al APADOR-CH